

Aplikační PHP frameworky

Principy rámcových řešení, existující řešení

Doc. Ing. Radek Burget, Ph.D.

burgetr@fit.vutbr.cz

Aplikační frameworky

- Rámcová řešení pro implementaci serverových aplikací
 - Neplést s frontend frameworky!
- Poskytují API (třídy a metody) pro běžné úlohy a situace
 - Zpracování požadavku apod.
- Vynucují pevnou strukturu aplikace
- Tvůrce se může soustředit na tvorbu vlastního řešení
 - Implementace aplikační logiky
 - Uživatelské rozhraní nebo API (volitelně)

Vrstvy aplikace

Nejdůležitější úlohy frameworku

- Zpracování HTTP požadavků
 - Dekódování požadavku a parametrů
 - Volání příslušné aplikační logiky
 - Generování odpovědi
- Tvorba GUI na serveru
 - Snadné generování výstupního HTML (šablony)
 - Znovupoužitelné komponenty (např. formuláře)
- Databázová vrstva
 - Jednotná komunikace s DB serverem
 - Jednotná konfigurace

Další běžné funkce

- Jednotná konfigurace aplikace
- Správa instancí objektů a závislostí
 - Dependency injection
- Autentizace a autorizace

Hlavní PHP frameworky

Populární v ČR:

- Laravel – <https://laravel.com/>
- Symfony – <https://symfony.com/>
- Nette – <https://nette.org/>

Širší přehled:

- např. [10 Popular PHP frameworks in 2020](#)
- (ale podobných žebříčků je mnoho)

Je dobré použít framework?

ANO

(Pro produkční, déle udržovanou aplikaci)

- Přehledná struktura aplikace – udržitelnost, rozšiřitelnost
- Produktivita
- Bezpečnost (záleží na frameworku)

Architektura frameworku

Jak to uvnitř funguje?

Specifika PHP

- PHP využívá dávkové zpracování
 - Nic z aplikace na serveru trvale neběží
- Celý framework se „startuje“ znovu při příchodu každého HTTP požadavku
 - Lze optimalizovat vyrovnávacími paměťmi apod.
- Na druhou stranu poměrně přímočará implementace

Bootstraping

- viz [definice na Wikipedii](#)
- Aktivace funkcionality frameworku při příchodu HTTP požadavku
- Typický scénář:
 - Všechny požadavky se směřují na jeden vstupní skript
 - `index.php`, `bootstrap.php`, ...
 - Ten dekoduje požadavek, aktivuje aplikační logiku a vrátí výsledek (HTTP odpověď)

Zpracování HTTP požadavku

([Symfony: The Symfony Application Flow](#))

Architektura aplikace

- Nejčastěji návrhový vzor MVC
- **Model**
 - Třídy implementující business logiku (operace, zahrnuje práci s databází)
- **View**
 - Generované HTML, šablona naplněné daty
- **Controller**
 - Přiřazený k HTTP požadavku (routing)
 - Volá metody modelu
 - Na základě výsledku vytváří View

Routing

- Mapování URL na controller, který se bude volat
- Konfigurace
 - Anotace u controllerů, speciální konfigurační soubory, nebo PHP
např. [Konfigurace Symfony](#)
nebo [Nette Router](#)
- Konvence
 - Pevně definovaný způsob pojmenování controllerů a mapování URL
např. Nette [SimpleRouter](#)

View (Laravel) – Blade templates

```
<!-- View stored in resources/views/greeting.blade.php -->

<html>
  <body>
    <h1>Hello, {{ $name }}</h1>
  </body>
</html>
```

Controller (Laravel)

```
<?php

namespace App\Http\Controllers;

use App\Http\Controllers\Controller;
use App\Models\User;

class UserController extends Controller
{
    /**
     * Show the profile for the given user.
     *

```

View (Symfony) – Twig

```
{# template/users/welcome.html.twig #}  
<!DOCTYPE html>  
<html>  
    <head>  
        <title>Welcome to Symfony!</title>  
    </head>  
    <body>  
        <h1>{{ page_title }}</h1>  
  
        {% if user.isLoggedIn %}  
            Hello {{ user.name }}!  
        {% endif %}
```


Controller (Symfony)

```
// src/Controller/UserController.php
namespace App\Controller;

use Symfony\Bundle\FrameworkBundle\Controller\AbstractController;

class UserController extends AbstractController
{
    // ...

    public function welcome()
    {
        // the template path is the relative file path from `templates/`
    }
}
```

View (Nette) – Latte

```
{block content}
  <h1 n:block="title">Můj blog</h1>

  {foreach $posts as $post}
  <div class="post">
    <div class="date">{$post->created_at|date:'F j, Y'}</div>

    <h2>{$post->title}</h2>

    <div>{$post->content}</div>
  </div>
  {/foreach}
```

Presenter (Nette)

```
namespace App\Presenters;
use Nette;

class HomepagePresenter extends Nette\Application\UI\Presenter
{
    /** @var Nette\Database\Context */
    private $database;

    public function __construct(Nette\Database\Context $database)
    {
        $this->database = $database;
    }
}
```

Model (Nette)

```
namespace App\Model;

use Nette;

class ArticleManager
{
    use Nette\SmartObject;

    /** @var Nette\Database\Context */
    private $database;

    public function __construct(Nette\Database\Context $database)
```

Dependency injection

- Framework zabezpečuje vytváření instancí objektů
 - DI container
- Každá část specifikuje požadované služby (objekty)
 - Nejčastěji jako parametru konstruktoru
- Framework vytvoří a dodá instanci
 - Způsob vytvoření je definován v konfiguraci aplikace

Dependency injection (Nette)

```
namespace App\Presenters;

use Nette;
use App\Model\ArticleManager;

class HomepagePresenter extends Nette\Application\UI\Presenter
{
    /** @var ArticleManager */
    private $articleManager;

    public function construct(ArticleManager $articleManager)
```

Databázová vrstva

- Jednoduché abstrakce nad SQL
 - [Fluent query builder](#) (Laravel)
 - [Nette database](#)
- Objektově relační mapování
 - [Doctrine ORM](#) ([preferované v Symfony](#))
 - [Eloquent](#) (Laravel)

Jak začít?

Instalace a první aplikace

Composer

- Většina frameworků používá [Composer](#)
 - Vytvoření a správa projektu
 - Instalace závislostí
- Konfigurace projektu v souboru `composer.json`

Struktura projektu

- Aplikace (`/app`, `/src`, apod.)
 - Implementace modelů, kontrolerů, ... (PHP stuff)
- Webové soubory (`/www`, `/public`)
 - Obsah přístupný serveru (statický)
 - `index.php`
 - `.htaccess`
- Konfigurační soubory aplikace
- Dočasné soubory
 - *Adresáře s právem zápisu*
 - `/var/*`, `/temp`, `/log` apod.

Spolupráce s HTTP serverem Apache

- Apache musí mít přístup jen do adresáře s webovými soubory!
- Konfigurace v souboru `.htaccess`
- Nejčastěji přepisování URL pomocí `mod_rewrite`
 - Přesměrování na front controller `index.php`
 - Ošetření výjimek
- Nastavení viditelnosti adresářů apod.

Laravel

- Instalace a první aplikace

<https://laravel.com/docs/8.x/installation>

- Vlastní nástroj `laravel` nebo `composer`

- Demo aplikace

- Jednoduchá <https://github.com/laravel/quickstart-basic>

- RealWorld <https://github.com/gothinkster/laravel-realworld-example-app/tree/master/app>

Symfony

- Instalace a první aplikace
<https://symfony.com/doc/current/setup.html>
- Vlastní nástroj `symfony` nebo `composer`
- Demo aplikace
 - <https://github.com/symfony/demo>

Nette

- Instalace a první aplikace

<https://doc.nette.org/cs/3.0/quickstart/getting-started>

- Používá `composer`

- Demo aplikace

- <https://github.com/nette/tutorial-quickstart/tree/v3.0>

A to je vše!

Dotazy?

